

САНА ОЛОХ

Х а н ы а т

1931 сая алтынны
15 мүнүттөн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

№ 25 (4448) 1974 сая. Олушһу 26 күнэ
ОПТУОРУННЬУН Санаата 2 харчы

А.Н. Косыганга Георгий Димитров ордена

СОФИЯ. (ССТА). Болгария телеграфный агентства итингэривини, БНР Государственной Советын Мйадынан А. Н. Косыган — ССКП КК Политбюротун чилинэ, ССРС Министрлерин Советын Председателэ төрөөбүтэ 70 сыла туолбутунан сибээстэн уонна болгаро-советскай дорордохууну салгынармыта итинэн бөрүтүгүгэ уонна Болгария Народнай Республикатын уонна Советскай Социалистическай Республикалар Союзтары икки ардыларыгар бырааттыы биригэ үлэһэни кыһалтыы итинни диктатинга үтүөлэрин иһин Георгий Димитров орденнаан наараадалаһа.

АРКТИКАҒА САҒА ОРОЙУОН

МАГАДАН. (ССТА). РСФСР Верховнай Советын Президиумун Мйадынан Чукотскай национальной уокругка өссө биһр оройуон — Шиндэвскай тэрилинэ. Кини Хотугу Муусталх өлөһү кытылы уонна арктическай арылларын ылан сытар.

Профсоюзтар оройуоннаабы советтарын састааба

СОВЕТ ЧИЛИЭННЭРЭ

Барашков Н. Д.
Белых М. И.
Борисова М. Н.
Васильев Е. Е.
Васильев И. П.
Дьячковский Д. А.
Ермолаев В. Ф.
Иванов Ф. Р.
Ильин А. И.
Кулаковская М. С.
Колесов Н. И.
Листиков А. П.
Лыткин В. С.
Лыткин Е. Н.

Ноева А. В.
Пермяков М. Е.
Посельская М. П.
Салгынов А. Х.
Сивцев К. И.
Спирidonov П. Е.
Слепцов М. М.
Сысоев М. Р.
Сирябин П. Н.
Тескин Т. Г.
Флегонтов С. Д.
Чичигинаров И. Я.

СОВЕТ ЧИЛИЭНИГЭР
КАНДИДАТТАР
Барашкова С. Г.
Илларионова Т. В.

Кульбертинова Т. И.
Манаров Н. Е.
Матвеев С. Х.
Сивцев И. И.
Яновлева З. Н.

РЕВИЗИЯЛЫЫР КОМИССИЯ ЧИЛИЭННЭРЭ

Ананатова М. П.
Гоголев А. В.
Мансимонов Н. Ф.
Сергеева Е. И.
Широких Б. С.

ПРОФСОЮЗТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН БАСТАКЫ ПЛЕНУМА

Профсоюзтар оройуоннаабы Советтарын бастакы пленума үөддэ. Кини тэрэһин бопуустары барда.

Пленум профсоюзтар оройуоннаабы Советтарын президиумун аала.

Профсоюзтар оройуоннаабы Советтарын президиумун председателинан таб. Лыткин Василий Сергеевич, президиум секретарынан таб. Спиридонов Петр Игоревич быһаардынылар.

Профсоюзтар оройуоннаабы Советтарын президиумун чилинэ-поронан талыллынылар: Васильев И. П., Ермолаев В. Ф., Посельская М. П., Салгынов А. Х., Спиридонов П. Е., Лыткин В. С., Флегонтов С. Д.

Итинн саргы пленум профсоюзтар оройуоннаабы Советтарын штатка талынан түөрт отделларын бигэртөттө.

Төрийэр-массабай үлэһэ-отдел сабынаһынан Манаров Н. Е., культурнай-массабай үлэһэ-отдел сабынаһынан Аммосов А. Д., производствнай-отдел сабынаһынан Посельский П. П., үлэ харыстабыллар уонна техникаттан куттал суох буолууттар-отдел сабынаһынан Понсоев В. И. бигэртөтүлүлүлэр.

Ревизионнай комиссия тэрээһин муньарар председателинан таб. Ананатова М. П. талыллына.

Бүтүн Союзтаабы куоталаһы кыайылаахтара

Агафья Тарасовна КУЗЬМИНА

Эрилик Эристини аатынан холхоз Хадаардаабы биригээдиги сүөсүһүттэре оройуонга аан бастагынан төхөүс пятилетка үһүс, быһаарылаах сылыгар икки тыһымчалаах ирбэһин аһарыттар, биһрдн фуражнай ынахтан 2050 килограмм үтүү ыһыттар, Манна райсовет депутата, коммунист А. Т. Кузьмина салайар «Юбилейнай» ыччат комсомольскай ферматын ыанныксыттар социалистическай куоталаһыны көрүлээччилэринин буолан, сайынны түөрт ыйга ынахтан 1175 кг үтүү ыһыттар, өлүс үчүгэй көрдөрүүнү ситиспиттэ. Онтон ынах аһыттан 2332 кг үтүү ыһыт аһыт сылы түмүтээбиттэ.

Бу холхоз ыанныксыта П. О. Дмитриева 1959 сыд биһрдн ынахтан 2750 кг үтүү ыһыт. Итинчэ аһыт үтүү аһыт сылыгар кини да кыайан ыһабада. Ону юбилейнайдар старшайдар, ыччат наставнига А. Т. Кузьмина 14 сыл буолан баран тунсарда. Аас биһрдн фуражнай ынах баһыттан 3151-дин кг үтүү ыһыт сага рекорду алаһтоото. 1973 сыда оройуон рекордсмен уонна чемпион ыанныксытын аатын ыла.

Саха АССР норуотун хаһаайыктыбатын үтүөлөөх үлэһитэ А. Т. Кузьмина салайар коллектива пятилетка тутуах сылын кыстыгар биһр ынахтан 1375 кг үтүү ыһыт соруктаах. Агафья Тарасовна баһытэ 2050 кг үтүү ыһыт тылын биһрбитэ. Кыстык түөрт ыйгар ферма үрдүкүн 308-тын кг үтүү ыһыт талылар. Ол иһигэр старшайдаа — 471-дин килограмм. Ити көмүһүн буоталыһыга кыайылыларын иһин ферма тыа хаһаайыктыбатын упрдленинетын уонна профсоюзун көһөрүлэ сылыгар Кыһыл ымыһыны ыһар чыһаһына. Итинник наараадаһы Кузьмина эһи ыла.

Үлэ Кыһыл Знамя орденнаах ыанныксыт ССКП уобаластары ХХХ конференциятын делегатынан талыллыбыта. Оһно А. Т. Кузьмина ССКП өбкомун чилинэһин биһрбардан республика коммунистарын үрдүк итэрээлэрин сүктө.

Пятилетка вахтатыгар

Киистээх, саһыллаах

Совхоз Соловьевтаабы отделе-инетын сыгыһыта Николай Гаврильевич Собаккин бөрт ыраах сирдэригэр мырданан кэлэр-барар. Кини сыгыһыларын уорларын көрө-иһтэ таарыһа күндү сүү-

лээһи сөһөрдөһөр.

Н. Г. Собаккин биһр итинник сырытыгар иһин тутуурдаах, өттүк харалаах кэһэ. Биһр киһи, биһр кыһыл саһылы бу-таан иһилиһин дьонун-сэргэтин улаханымк үөртө.

Е. МАССАЕВ.

Мэлдьи абырыыллар

тарга баһаларын биллэрдиһэр. Аһыт да өттүгэр оһохор холхозтарга мэлдьи көмөлөһөллөр, хортуоннуу оһордуу, хостобуун иһиллэре суох хаһыт да мытыллыбат.

П. ПЕРМЯКОВ.

КОЛЛЕКТИВ ХАРДАРЫ БЫЛААНА

«Сельхозтехника» оройуоннаа- ны отделениетын коллективтэ- нэ пэтилетка ааспыт сылын былаан- нарын бары көрүнүрүнүн тө- лөрбүтэ. Ол курдук, былаанна- рын реммастерской 101, мех- отряд 101,8, автопарк 100,3 бы- рыннан төлөрдүлөр. Үрдүк көр- дөрүлгө ситилер механизмдар- дар аыйаа суохтар. Комму- нистар шофер Ф. Н. Иванов, трактористар П. С. Толстяков, П. П. Ефимов туһааннаах бы- лааннарын үбүс сылын аһаран- нар пэтилеткатаары соруудах- тарын түөрт сылга төлөрөр кыах- танылар. Кинилэр холобурдары- дан шофердар К. И. Колесов, Е. П. Местников, тракторист К. М. Лазарев уонна да атыттар ситиһиллэхтик үлэнилэр.

Партийнай тэрилтэ коммуни- стара бэйэлэрин уопсай мунньах- тарыгар оройуоннаагы XXIII партийнай конференция уураах- тарын олоххо киллэрер сорууттар түстөрүнөн дүүллэстилэр. Оһо- ити сорох ситиһиллэри тэниннэ, пэтилетка ааспыт сылларынаа- ны былааннар ситэ төлөрүлү- батэхтара уонна үлэ-хамнастаа- үтүс итэбэстөр баалара көпсө- тин кинилэр турда. Пэтилетка бастагы сылыгар реммастерской 11 тыһыынча, мехотряд 10 ты- ыһыынча солкуобайдаах төлөрбө- тох нэстээх хаалбыттар. Били- тин да реммастерскойга өрө- мүннүүр үлэ хаачыстыбата мөл- төх, өрөмүөгө техника техник- чексэй паспорта суох ылымдар- өрөмүөннүмү техникага гаран- тийнай талон бериллбэт. Үлэ дьэсепилиннэтин кэбин, бө- рөгуулаабын, итирктөөбүн чах- чылара таһаарыллалар. Рабо- чайдары экономическай үөрөх-

тэриниһэ тариллэбит курдук- тар мөлөхтүк үлэниилэрэ, про- пагандист М. Д. Филатов пар- тийнай соруудагы төлөрүүгэ эп- пизитинэ суох сыһамнаастыта критика тардыллына.

Партийнай мунньах пэтилетка соруудахтарын бөддьүбүн иһинэ төлөрөргө коллектив ылым- мыт хардары былаанын сити- Һиллэхтик төлөрүүнү, маньаха

бары күүһү уурууну сүрүн со- рук быһымынан туруорда. Хар- дары былаан быһымынан 1974 сылга реммастерскойга былааны таһынан 8 тыһыынча солкуо- байдаах бородууксуулары өтөрүү, ол сүтүтүгэр 5 тракторы, 1 ав- томашинаны, 6 трантор мотоу- руун өрөмүөннөөбүн, мастерской үлэтин туһсараар сыалтан таа- сварка уонна автомашинна мотоу- руун өрөмүөннүүр саага сьахта- ры эбни аһыа, деталлары чөлү- гөр түһэрин монеклатуратын ситиһин, атастаһыкка барар трак- тордар ахсааннарын эбэтиэ, ав- томашинна мотоурдарын өрөмүөн- нөөбүн 30-ка тиэрдик көрүл- лэр.

Механизированнай үлэлөргө 30 тыһыынча солкуобайдаах үлэни былааны таһынан төлөрөргө, ол иһигэр сирк төрдүттөн түпсэ- рынэ 300 гектары өтөрөргө хаһаайыстыбаларга органичес- кай уонна минеральнай уөбүр- дуулары киллэрин былааннарын аһарарга, трактордары 2-3 сме- нанан үлэлэтэри ситиһэргэ уон- на рабочайдар олоһор үсүлүө-

буйаларын туһсараар сыалтан бы- ыл 12 квартиралар олоһор дьэни тутан үлэ- киллэрэргэ соруу туруорулар.

Тэрилтэ 1974 сыллаах хар- дары былаанын төлөрүүгэ бири- ди сьахтарынан өтөрүлүбүт тэрийэр-техническэй мероприя- тиялары уонна хас биридин ра- бочайдар ылыммыт социалисти- чексэй эбэһэсталистибаларын тө- лөрүүнү хаачыһар тэрийэр үлэ- ни ытталларыгар партбюрога уонна рабочкомга соруудахтара. Ол иһин хардары былаан төлө- рүлүүн иһигитигэр мастерской эбэһэсталист, сьахтар стар- шайдарын, мехотряд начальни- Һын өтүөттэрин квартал тү- мүтүн ахсыы истэн иһэргэ, пэ- тилеткатаары соруудахтарын бөд- дьүүн иһинэ төлөрөр рабочай- дары кытта оһуобай үлэни ыт- тарга, кинилэр ситиһиллэрин киэҥник пропагандалырга уонна рабочайдар ылыммыт эбэһэста- листибаларын төлөрөн иһиллэ- рин турууту рабочком предста- вителин өтүөттүн партийнай уоп- сый мунньахха истэргэ этили- нэ.

Өрөмүөн хаачыстыбатын түп- сараар сыалтан бастагы квартал иһинэ саага ГОСТ-ка кириһин тэрийэргэ, өрөмүөгө кириэр трактордар, двигателлэр ситири төлөрүлүбүт техническэй пас- пордаах эрэ буолластарына ыла- ры олохтуурга. Өрөмүөнтөн тах- сар трактордарга, автомашина- ларга, двигателлэргэ гарантий- най төлөүөннэри биһарга сору- таньылар.

Партийнай мунньах коллек- тив пэтилетка соруудахтарын бөд- дьүүн иһинэ төлөрүүгэ бы- ылгы сыллаах хардары былаа- нын ситиһиллэхтик олоххо кил- лэрин сорууттарыгар туһаайан уураах ылына.

А. ЗАХАРОВ.

ЭБИИ БЫЫБАРДАР БЫТЫЛЛАЛАР

Үлэһиттэр депутаттарын XVI ынырыылаах Чуралчы сельсөй Сьветын V сессиятын быһаары- тыгар олобуран сельсовет испол- нома Чуралчы сельсөй Советы- гар 1 №-дээх ИНТЕРНАЦИО- НАЛЬНАЙДААБЫ, 42 №-дээх БЕ- РЕЗОВСКАЙДААБЫ быыбардыыр уокуруктарга барбыт депутаттар онуларыгар эбии быыбары 1974 сыл кулун тутар 10 кү- нүгэр басныһыаннаага анаата.

“Чизский эдэргиттэн харыстаа” ыстатыйаны дүүллэһини түмүктүүбүт

Спортсмен, ааккын үрдүктүк тут!

Физкультура уонна спорт тус- туспа ойдобуллэхтэр. Кини ба- рыта физкультурник буолуон сөп. Оттон спортсмен — бу ураты талааннаах, ат-хаан өттүнэ сайдыылаах кини. Ол эрэри, физкультура уонна спорт «бир- мал өлөлөр» буолаллар.

Спорт диэн тутуй? Спорт — үлэ. Саамай сыралаах, күүстээх үлэ. Чахчы тулуурдаах, сүрэх- тээх эрэ кини манна ситиһи- лэнэр.

Билиги бир чулуу спортсмен- мыт. Иван Попов: «Эн — спорт- сменгын. Ол аата торообут түөл- бө, оройуонун, республиканы, баар, бүтүн Россия, Сөүз чиз- терин көмүскүүр сүткөн улахан аһиэтинэни сүтэрин.» — диэн саамай сөпкө суруйар.

Төрөбүт алааска тапталгы кытта ардук спортивной сити- Һи ыкса ситиһиэх. Спортсмен ханна да сырыттар бүтүн оро- йуонун аатын-суолун илдэ сьа- дыар. Ол да иһин кини ситиһи- ттэн ким-хайа иһинэ дьөһө- сөргөтэ үөрэр-көтөр.

Кырдык, кини барыта үчүгэй спортсмен буолбат. Спортка суолта биэрэн сыһан- наһы, кинини таптааһын, убаастааһын наада.

Спортка ситиһиллэниэххин баарар буоллаххына, бүтүн-сар- сын эрэ буолбакка, олоһун уста-

РЕДАКЦИЈАТА: Манан Н. Постников ыстатыйатын ха- Һытынан дүүллэһини түмүктүүбүт. Бу боппурус оройуон спортивной активын мунньагар нэрүллэр. Хаһыат көтөхпүт бечуинаах боппуруоһун дүүллэһинэ Һиттыбыт бары активистарга, аазааччыларга редакция истин- ник маһтанар. Эһиги киллэрбит этинлэргит оройуонга физ- культурнай-спортивной үлэни салгыы түпсүрүгэ көмөлөх буоларыгар саарбааламат.

ОПЫТ КОЛОНКАТА СПЕЦИАЛИСТ ТУС БЭЙЭТИН СОРУГА

Климовскай оройуон «Рубеж- ный» колхозугар «Агроном Н.Я. Пляхотко» диэн аадырыстаах суруктар дойду бары уһукта- рыттан нэлэллэр. Кини бири илэлэстэрин, элбэх итэриһири- тэр, Ыйыталаһар эрэ буолбан- ка, бэйэлэрин үлэтири-хамнас- тарын, опыттарын, ситиһиллэ- рин туһунан ээиэ көпсөллөр.

Климовскай агроному үлэ- Һамдаһа тоҕо маньык итэриэ- Һиргэтэрий?

Ылыммын Надежда Яковле- ва Пляхотко тыа хаһаайысты- батын производствотыгар наука уонна бастык опыт ситиһиллэ-

тын туһары, утумулаах үлэ- Һиэхтээххин. ССРС физическай культу- Һага туйгуна П. Е. Бараксанов (бей- тин ыстатыйатыгар оройуонга урут сайда сылдьыбыт спорт к- Һиһэри кэлин умнууга хааһыс- тарын туһунан саамай сөпкө эй- дөтөр.

Поликарп Егорович этэрини, ыччат спортка тарьысатын төрдө үгүстүк эрчиллэн, үлэ- Һиан баарбатыгар буолаар? «Туох ээрийн көрдөхпүтү?» — диэн өлөлөрү тоҕо эрэ үгүстүк көрсөбүн.

Оройуонмут спортивной дьэ- Һаатынан кыаркэйэр. Ити ааты тра- дуктук тутуу — хас биридин спортсмен ытык нэһэ. Билиэ- Һи убайдарбыт, ааһиһирбит сити- Һиллэрин өссө чигэтэр, өссө үр- дэтэр соруу ыччат иһингэр турар.

Билиэхэ ыччат холобур таһан батыһар спортсменнэра, тренер- дэрэ арийаа суохтар. Кинилэр спорт сайдыытыгар дьингээх энтузиастарынан, ис сүрөхтэ- риттэн бэриниллэх үлэһиттэри- Һи буолаллар. Кинилэр көмөлө- рүнэн эдэр талааннарбыт аа- көлүөнэлэр «туһахтарын хата- Һахтара» диэн бигэтик эрэһэ- Һит.

Д. ЗВЕРСТОВ, СГУ студена, Саха АССР на- циональнай ойууларга спордун маастара.

ПАРТИЙНАЙ, ЭКОНОМИЧЕСКАЙ ҮӨРЭХ ОСКУОЛАЛАРЫГАР ҮРДҮК ЭППИЭТИНЭС

Сибээс оройуоннаагы үлэни коллективтар бийыл экономичес- кай үөрөхтэрини оскуолата бастагы сылын тэриллэн үлэлиир. Оһо- тэрилтэ бары үлэһиттэрэ үөрөнэллэр. Үөрөх сыла сагаланыарытан 12 аһиэтиэ ытытылыбыт Програмаа ыһылабыт темалары, ол иһигэр ССКП XXIV сьейинан ыһылабыт ССРС экономическай политикаһын, төхүс пэтилеткага үлэ өнөрүтүтүн үрдэтин сөрүк- тарын, хаһаайыстыбаннай реформа, сибээс предпринимеларын экономикаһын туһтарын, өтөн да атын боппуруостары үөрөнпиг- тар.

Пропагандаһынан тэрилтэ саалаааччыта коммунист М. Р. Табышев үлэлиир. Кини занятиелары өйдөнүтүө тылынан нэрэхсбиллээх- тик ытар, семинарскай чаастары өтөрөр. Занятиеларга итэһиһи- лэр активнайдык кытталлар уонна конспект оһостоллор.

Коллектив үлэһиттэрин экономическай үөрөхтэрин тэрийиһэ партийнай тэрилтэ уонна администрация улахан бөлгөттөрүн уураалар. Үөрөх сыла сагаланыарыттан уопсай партийнай мунньах- ха иккү тоғул аналлаах боппуруоһу көрбүттэр, оһо занятиелары көтүдүк коммунистары ситтөөх сэмэргэ тардыбыттар. Оттон үөрөххэ системалаахтык сылдыбат, үлэ дьэсепилиннэтин тутуһат В. А. Сидоров, А. И. Егорова, Н. Ф. Константинова уонна А. Лы- тин сыл түмүгүнэн ыһахтаах бириэмийэлэрин тэрилтэ админис- трациятын уонна профсоюз мөсткөмүн быһаарыларыннан 50 быры- Һанын соторго тийиэ дьаһаллары ыдыттар.

Ити курдук, бу тэрилтэргэ экономическай үөрөх оскуолата про- граммын тутуһан, тэрэһиннээхтик үлэлиир.

Н. БАРАШНОВ.

МОЛДАВСКАЯ ССР. Оройуон кинигэр Единоыта Научнай- техническэй прогресс дьэһтэ аһылына. Кини экспозициала- ра Единоецкай оройуон сирн өнөрөөччүлэрин бастык опытта- рын, үлэ-сөһиһиллэрин туһтарын көпсөллөр. Мантан тыа хаһаайыстыбатын араас саалаарын специалистара ба- Һаларыгар ыадалаары элбэи булаллар.

Снимокка: Единоецкай оройуон тыатын хаһаайыстыбатын специалистара Научнай-техническэй прогресс дьэһтигар. Е. НАПНИН фототв, ССТА фотохрониката.

Д. МУЗНЕЦОВ, ССТА көрө- Брянскай уобалас.